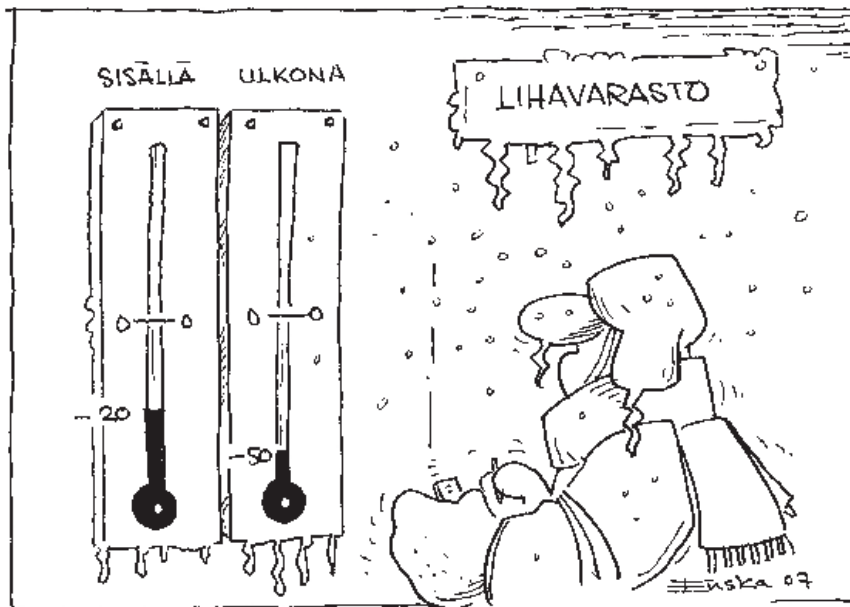

PORONLIHAN SUORAMYYYJÄN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
Ilmoitus poronlihan suoramyyntistä valvontaviranomaiselle	1
Ilmoitus poronlihan suoramyyntistä, toimijan kappale	2
Oma- valvontasuunnitelma	3
Oma- valvonnan toimivuuden tarkastus	4
1. Teurastuksen riskiarviointi	5
2a. Ruhon aidalla paloittelun riskiarviointi	6
2b. Ruhon jäisenä paloittelun riskiarviointi	7
2c. Ruhonpaloittelun riskiarviointi	8
3. Kuivaliinan valmistuksen riskiarviointi	9
Lämpötilan seurantalomake	10

ILMOITUS PORONLIHAN SUORAMYYNISTÄ

Poronlihan suoramyyntiä harjoittavan tulee tehdä elintarvikelain 13 § 3 momentin nojalla ilmoitus oman kuntansa elintarvikevalvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen toimintansa aloittamista.

Myös ”vanhojen” toimijoiden tulee tehdä ilmoitus, ellei hänellä ole aiemman terveydensuojelulain mukaisen menettelyn mukaan ilmoitettua elintarvikehuoneistoa.

Kunnassa ilmoitus toimitetaan yleensä terveystarkastajalle ja tältä saa tarvittaessa lisätietoja asiasta.

Tämä ilmoitus voidaan tehdä harjoitettaessa tarkastetun tai tarkastamattoman poronlihan suoramyyntitoimintaa, kun lihaa luovutetaan ainoastaan kyseisellä paikalla suoraan kuluttajalle (elintarvikelain 13.2 § kohdan 6 ja 7 mukaisesti).

Toiminnanharjoittajan nimi: _____

Y-tunnus tai henkilötunnus: _____

Toimijan osoite: _____

Suoramyyntipaikan osoitetiedot

(jos muu kuin toimijan kotiosoite): _____

Myyntipaikka	Porotila / koti	☐
	Muu paikka, jossa poro on teurastettu	☐
Käsittelyt	Ruhomyynti	☐
	Paloittelu / leikkaaminen luuttomaksi	☐
	Pakkaaminen kuluttajapakkauksiin	☐
	Pakastus / jäädyttäminen	☐
	Kuivaliha	☐

Aika ja paikka _____

Allekirjoitus _____

Tämä sivu toimitetaan täytettynä valvontaviranomaisille.

ILMOITUS PORONLIHAN SUORAMYYNISTÄ

Poronlihan suoramyyntiä harjoittavan tulee tehdä elintarvikelain 13 § 3 momentin nojalla ilmoitus oman kuntansa elintarvikevalvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen toimintansa aloittamista.

Myös ”vanhojen” toimijoiden tulee tehdä ilmoitus, ellei hänellä ole aiemman terveydensuojelulain mukaisen menettelyn mukaan ilmoitettua elintarvikehuoneistoa.

Kunnassa ilmoitus toimitetaan yleensä terveystarkastajalle ja tältä saa tarvittaessa lisätietoja asiasta.

Tämä ilmoitus voidaan tehdä harjoitettaessa tarkastetun tai tarkastamattoman poronlihan suoramyyntitoimintaa, kun lihaa luovutetaan ainoastaan kyseisellä paikalla suoraan kuluttajalle (elintarvikelain 13.2 § kohdan 6 ja 7 mukaisesti).

Toiminnanharjoittajan nimi: _____

Y-tunnus tai henkilötunnus: _____

Toimijan osoite: _____

Suoramyyntipaikan osoitetiedot

(jos muu kuin toimijan kotiosoite): _____

Myyntipaikka	Porotila / koti	☐
	Muu paikka, jossa poro on teurastettu	☐
Käsittelyt	Ruhomyynti	☐
	Paloittelu / leikkaaminen luuttomaksi	☐
	Pakkaaminen kuluttajapakkauksiin	☐
	Pakastus / jäädyttäminen	☐
	Kuivaliha	☐

Aika ja paikka _____

Allekirjoitus _____

Tämä sivu jää täytettynä omavalvontasuunnitelmaan. Täytetään samalla tavalla kuin viranomaisille toimitettava sivu.

OMAVALVONTASUUNNITELMA

Käytän omavalvonnassani hyvän toimintatavan mallia ja toimin sen mukaan.

Allekirjoitus: _____

Omavalvonnan tukena käytetään Poronlihan suoramyynnin hyvän toimintatavan mallia, josta käytetään myöhemmin nimitystä **toimintamalli** (löytyy yhdistyksen kotisivuilta: www.paliskunnat.fi/suoramyyntihyvatoimintatapa.pdf).

Omavalvonnan ylläpidosta ja toteutumisesta vastaa _____.
Omavalvontasuunnitelma säilytetään aina suoramyyntipaikalla ja omavalvontaa koskeva kirjanpito säilytetään vähintään kaksi vuotta.

Teurastus ja lihankäsittely

Teurasporon valinta, teurastus, kuljetus, lihankäsittely ja varastointi toteutetaan toimintamallin kohdan 2 mukaisesti (sivut 6 - 8).

Kylmälaitteiden lämpötiloja seurataan jatkuvasti ja ne kirjataan vähintään kerran viikossa.

Lihankäsittelyhygieniä

Hygieniasta huolehditaan toimintamallin kohdan 3 mukaisesti (sivut 8 - 9).

Lihankäsittelytilojen hygieniä

Käsittelytilojen yleisestä hygieniasta (siivous, kunnossapito, haittaeläimet) huolehditaan toimintamallin kohdan 4 mukaisesti (sivut 9 – 11).

Lihan jäljitettävyys ja takaisinvento

Jäljitettävyysseuranta ja mahdollisesti tarvittava takaisinvento toteutetaan toimintamallin kohdan 5 mukaisesti (sivu 11).

Riskikohdat

Lihankäsittelyn riskikohdat on kuvattu oheisissa Riskiarviointi -liitteissä.

Seuraavalla sivulla on esitetty asiat, joista on pidettävä kirjaa omavalvontasuunnitelman mukaan.

OMAVALVONNAN TOIMIVUUDEN TARKASTUS TEURASTUS- KAUDELLA _____

Toimija tarkistaa omavalvonnan toimivuuden joka vuosi ennen teurastuskauden alkua.

Onko osa-alue kunnossa?

	Kyllä	Vaatii kehittämistä, mitä?
1. Ruhokirjanpito	☐	_____
		_____
2. Varastointitilojen lämpötilanseurannan kirjaukset	Kyllä	Vaatii kehittämistä, mitä?
	☐	_____
		_____
3. Riskiarvioinnit ajan tasalla toimintaa koskien (ks. oheiset liitteet, valitse omaan toimintaasi liittyvä)	Kyllä	Vaatii kehittämistä, mitä?
	1. ☐	_____
		_____
	2a ☐	_____
		_____
	2b ☐	_____
		_____
	2c ☐	_____
		_____
	3. ☐	_____
		_____
4. Lihankäsittelyn ja -käsittelytilojen hygienia	Kyllä	Vaatii kehittämistä, mitä?
	☐	_____
		_____

Päiväys ___ / ___ 20___

1. TEURASTUKSEN RISKIARVIOINTI

TYÖVAIHE	RISKITEKIJÄ	HALLINTAKEINO
Eläinten vastaanotto ja säilytys	Huonokuntoisten tai lääkittyjen porojen pääsy teurastettavaksi.	Teurasporon valinta toteutetaan toimintaohjeiden mukaisesti.
Teurastuspaikan valinta	Ruhojen likaantuminen tai kas- tuminen.	Teurastuspaikan valinta toteutetaan toimintaohjeiden mukaisesti.
Teurastushygienia	Ruhon tai elinten likaantuminen. Ruhoihin on jäänyt epäpuhtauksia, vertymiä tai muuttuneita kohtia (paiseet, loiset).	Huolehditaan henkilökohtaisesta ja ympäristön hygieniasta toimintamallin mukaisesti. Likaantuneet osat, vertymät tai muuttuneet kohdat poistetaan ennen riiputusta. Laitteet, veitset ja työvaatteet pestään jokaisen käyttökerran jälkeen.
Ruhon ja elinten jäähdytys	Ruhojen tai elinten riittämätön tai liian hidas jäähtyminen.	Teurastus toteutetaan vain silloin kun ruhot voidaan jäähdyttää riittävän nopeasti.
Ruhon siirto	Ruhon tai elinten likaantuminen.	Ruho suojataan tarvittaessa siirron ajaksi.
Riiputus	Ruhon tai elinten likaantuminen.	Estetään ruhojen ja elinten likaantuminen.

2 a. RUHON AIDALLA PALOITTELUN RISKIARVIOINTI

TYÖVAIHE	RISKITEKIJÄ	HALLINTAKEINO
Yleiset vaarat	Epäpuhtauksien ja vierasaineid den pääsy lihaan. Ruhojen tai elinten riittämätön tai liian hidas jäähtyminen.	Pidetään huoli käsi-, työvaate-, ym. hy- gieniasta toimintamallin mukaisesti. Teurastus toteutetaan vain silloin kun ruhot voidaan jäähdyttää riittävän nopeasti.
Riiputus ja paloittelu	Likaantuneet työvälineet. Haittaeläinten pääsy ruhoihin.	Huolehditaan, että paloittelu suoritetaan puhtailla työvälineillä. Laitteet, veitset ja työvaatteet pestään jokaisen käyttökerran jälkeen. Huolehditaan etteivät haittaeläimet pääse likaamaan ruhoja, työvälineitä eikä muuta- kaan ympäristöä.

2 b. RUHON JÄISENÄ PALOITTELUN RISKIARVIOINTI

TYÖVAIHE	RISKITEKIJÄ	HALLINTAKEINO
Ruhon vastaanotto, kuljetus tai siirto	Ruhot likaantuvat kuljetuksen tai siirron aikana.	Kuljetus tai siirto toteutetaan toimintamallin mukaisesti.
Riiputus	Liian pitkä riiputusaika Haittaeläinten pääsy ruhoihin.	Riiputus toteutetaan toimintamallin mukaisesti (ruhojen paloittelu teurastusjärjestyksessä).
Jäädytys	Jäätyminen tapahtuu hitaasti.	Ruhot jäädytetään pienissä erissä.
Paloittelu (saahaaminen)	Muutokset ruhoissa ennen leikkaamista. Puhdistamatta tai muuten likaiseksi jääneet tilat ja laitteet.	Ennen töiden aloittamista tarkistetaan ruhojen puhtaus ja mahdolliset muutokset niissä. Tilat, laitteet, veitset ja työvaatteet pestään jokaisen käyttökerran jälkeen. Ne tarkistetaan aistinvaraisesti aina ennen töiden aloittamista. Tarvittaessa ne puhdistetaan uudestaan.
	Pesu- ja desinfiointiainejäämien joutuminen lihaan.	Puhdistuksessa käytetään ainoastaan elintarvikekäyttöön tarkoitettuja pesu- ja desinfiointiaineita ja niiden käytössä noudatetaan valmistajan antamia ohjeita.
	Lihan sulaminen	Käsittelytilan lämpö pidetään riittävän kylmänä. Liha ei saa sulaa käsittelyn aikana.
Pakkaaminen	Pakkausmateriaalin rikkoontuminen.	Pakkauksiin käytetään riittävän vahvoja elintarvikekäyttöön tarkoitettuja pakkausmateriaaleja.
Pakkausmerkinnät	Puuttuvat pakkausmerkinnät.	Tuotteisiin laitetaan toimintamallin mukaiset pakkausmerkinnät pakkausvaiheessa.
Yleiset vaarat	Epäpuhtauksien joutuminen lihaan. Lihan liiallinen lämpeneminen.	Työvaatteet pestään jokaisen käyttökerran jälkeen. Huolehditaan henkilökohtaisesta, työtilojen ja ympäristön hygieniasta toimintamallin mukaisesti. Käsittelytiloihin ei päästetä ulkopuolisia henkilöitä eikä lemmikkieläimiä. Riiputus- ja varastointilämpötiloja seurataan säännöllisesti ja varastointi toteutetaan toimintamallin mukaisesti.

2 c. RUHONPALOITTELUN RISKIARVIOINTI

TYÖVAIHE	RISKITEKIJÄ	HALLINTAKEINO
Ruhon kuljetus tai siirto	Ruhot likaantuvat kuljetuksen tai siirron aikana.	Kuljetus tai siirto toteutetaan toimintamallin mukaisesti.
Riiputus	Liian pitkä riiputusaika. Haittaeläinten pääsy ruhoihin.	Riiputus toteutetaan toimintamallin mukaisesti (ruhojen paloittelu teurastusjärjestyksessä).
Leikkaaminen	Muutokset ruhoissa ennen leikkaamista. Puhdistamatta tai muuten likaiseksi jääneet tilat ja laitteet.	Ennen töiden aloittamista tarkistetaan ruhojen puhtaus ja mahdolliset muutokset niissä. Tilat, laitteet, veitset ja työvaatteet pestään jokaisen käyttökerran jälkeen. Ne tarkistetaan aistinvaraisesti aina ennen töiden aloittamista. Tarvittaessa ne puhdistetaan uudestaan.
	Pesu- ja desinfiointiainejäämien joutuminen lihaan.	Puhdistuksessa käytetään ainoastaan elintarvikekäyttöön tarkoitettuja pesu- ja desinfiointiaineita ja niiden käytössä noudatetaan valmistajan antamia ohjeita.
	Lihan liiallinen lämpeneminen (yli +7 °C). Käristyslihan sulaminen.	Lihaa käsitellään kerrallaan vain sellainen määrä, ettei liha lämpötila pääse nousemaan. Käsitelytilan lämpö pidetään riittävän kylmänä. Käristyslihan lämpötila leikkaamisessa kylmempi kuin -9 °C. Nopea pakkaaminen ja uudelleen pakastus.
Pakkaaminen	Pakkausmateriaalin rikkoontuminen.	Pakkauksiin käytetään riittävän vahvoja elintarvikekäyttöön tarkoitettuja pakkausmateriaaleja.
Pakkausmerkinnät	Puuttuvat pakkausmerkinnät.	Tuotteisiin laitetaan toimintamallin mukaiset pakkausmerkinnät pakkausvaiheessa.
Yleiset vaarat	Epäpuhtauksien joutuminen lihaan. Lihan liiallinen lämpeneminen.	Työvaatteet pestään jokaisen käyttökerran jälkeen. Huolehditaan henkilökohtaisesta, työtilojen ja ympäristön hygieniasta toimintamallin mukaisesti. Käsitelytiloihin ei päästetä ulkopuolisia henkilöitä eikä lemmikkieläimiä. Riiputus- ja varastointilämpötiloja seurataan säännöllisesti ja varastointi toteutetaan toimintamallin mukaisesti.

3. KUIVALIHAN VALMISTUKSEN RISKIARVIOINTI

TYÖVAIHE	RISKITEKIJÄ	HALLINTAKEINO
Raaka-aineen valinta	Huonolaatuinen raaka-aine	Tarkistetaan raaka-aineiden laatu aistinvaraisesti.
Yleiset vaarat	Epäpuhtauksien joutuminen lihaan suolaamisen, kuivaamisen tai pakkaamisen yhteydessä.	Huolehditaan henkilökohtaisesta, työtilojen ja ympäristön hygieniasta toimintamallin mukaisesti. Tilat, laitteet, veitset ja työvaatteet pestään jokaisen käyttökerran jälkeen. Kuivaus- ja käsittelytiloihin ei päästetä ulkopuolisia henkilöitä, lemmikkieläimiä eikä haittaeläimiä. Tuotteet pakataan pakkauksiin, jotka on tarkoitettu elintarvikekäyttöön.

LÄMPÖTILAN SEURANTA

kylmälaite: _____

Pvm	Lämpö- tila °C	Toimenpiteet	Kuittaus	Pvm	Lämpö- tila °C	Toimenpiteet	Kuittaus

Pakasteen lämpötila -18 °C tai sitä kylmempi

Kylmiön lämpötila korkeintaan +7 °C

Elinten säilytys korkeintaan +3 °C